

Een camera voor documentaire makers

De populariteit van de camera's met een grote sensor zet camera's met een kleinere sensor grotendeels buitenspel. Maar voor documentairemakers is een grote sensor dikwijls eerder een nadeel dan een voordeel.

Voor de documentairemaker is het belangrijk dat de camera goed in de hand ligt, een degelijke zoom heeft, eenvoudig te bedienen is en alles manueel kan worden ingesteld.

Een groot zoombereik is een noodzaak, geen gemak

Als documentairemaker heb je gewoon een zoomlens nodig, liefst met een bereik tussen de 10 en 15 x. Prime lenzen (lenzen met vaste brandpuntsafstand) zijn geen optie: je kan de actie moeilijk stilleggen om van lens te wisselen. Je loopt rond in de actie en je moet snel van beeldkader kunnen wisselen, dus van groothoek naar close-up, of omgekeerd, zonder de opname te moeten onderbreken. Misschien zijn we ouderwets en alle respect voor diegenen die toch reportagewerk doen met een DSLR¹ en vaste lenzen. Ik weet niet hoe ze het doen. Hoedje af!



Iedereen heeft het dezer dagen over de DSLR look continue half totaal of medium close, met nauwelijks een shot dat helemaal scherp is, en liefst op een andere vorm van gimbal². Sedert de camera's goedkoper geworden zijn, loopt men er liefst met twee rond met beeldkaders en kleuren die niet matchen.

Ja, er is het gevoel van de bewuste scherptediepte of onscherpte, maar heb je die nodig in een documentaire, behalve misschien in een interview om je onderwerp te isoleren van de achtergrond.

Maar bij de andere shots is dit gebrek aan

scherptediepte eerder een nadeel dan een voordeel. Bovendien is het een heel wat moeilijker om je onderwerp scherp te houden. Meestal wens je je onderwerp niet geïsoleerd te hebben van de achtergrond maar wil je juist ook de details op de achtergrond mee in je beeld als extra informatie. Dit geldt niet alleen voor documentaire.

Wil je bijv. een toneel, een optreden e.d. capteren, dan zal je zoomlens ook van pas komen. Wordt zoomen afgedaan als niet modern en een gebrek aan inzicht, bij muziekopnames zal men vaak opteren om zoombewegingen mee op te nemen als vorm van "dynamische camera". De combinatie van een langzame zoom en een rijdende camera kan zeer mooie effecten opleveren.

De DSLR-revolutie die mooie beelden mogelijk maakt met beperkt budget, beperkt je langs de andere kant in het soort films die je kan maken. Vooraleer te kiezen voor DSLR kan je beter eens rondkijken in de sector van de prosumer camera's met een zoomlens, waar je zeker een geschikt exemplaar zal vinden.

Wat heb je aan een grote sensor, als je weet dat het moeilijk is om een zoomlens te vinden met minder dan F4.0. Je bent dikwijls beter af met een 2/3 of een 1/8 met 1.8 sensor. En als je toch voor minder scherpte wil gaan, ga wat verder staan en zoom wat meer in en bereik zo ook je boelde effect.

Het is geen wonder dat er steeds meer documentaires worden gemaakt met kleinere camera's dan met de grote ENG-camera's³ van in het verleden. De prosumer⁴ camera's zijn stukken goedkoper en moeten voor beeldkwaliteit zeker niet onder te doen voor de "grotere" exemplaren.



Sony Z90 met micro's erop



Panasonic HC-X1000E

Het probleem van 4K

De keuze voor een camera met een groot zoombereik is er niet eenvoudiger op geworden met de komst van 4K. Misschien het moment om even stil te staan bij de vraag of we 4K nodig hebben?

We leveren bijna allemaal ons eindproduct af in FullHD, wat ook het origineel was. Voor de projectie hebben we zeker bijna geen andere keuze.

Desondanks zal iedereen wel dezelfde twee redenen aanhalen om over te schakelen naar 4K. Ten eerste klaar zijn voor de toekomst en ten tweede, de mogelijkheid om te herkadrenen. Oké perfecte goede redenen, maar het is het één of het ander, niet beide. Als je filmt in 4K om te herkadrenen, kan je niet afleveren in 4K en als je wil afleveren in 4K, heb je het voordeel van herkadrenen niet meer of je verliest aan kwaliteit.

Wil je blijven werken zoals voorheen, dan zal de zoektocht naar de geschikte, betaalbare, compacte, lichte camera met groot zoombereik en voldoende lichtsterk een hele opgave worden.

Ergonomisch verantwoord

De meeste schoudercamera's stellen teleur. Sommige fabrikanten maken er al helemaal geen meer, wat dan weer anderen inspireert om met allerlei rigs (uitrustingen) op de markt te komen om de camera toch op de schouder te kunnen gebruiken. Waarom kan een camera niet ineens klaar voor gebruik zijn?

De meeste low cost camera's hebben een zoeker in-line met de camera, in plaats van aan de zijkant zoals vroeger, en enkel ondersteuning met de hand en de onderarm. Dit kan nog voor de lichtere camera's maar voor camera's van 3 kg of meer, met accessoires gemonteerd, wordt dit een hele klus als je een tijd uit de hand moet filmen, zoals op reportage toch wel regelmatig voorkomt.

Wordt de camera te licht, dan krijg je stabilisatieproblemen. Het wordt dus een hele zoektocht naar de geschikte camera.

Wat is essentieel voor een goede camera voor reportage/documentaire?

- Liefst een camera uit één geheel, geen gedoe met externe monitor of handgrepen.
- Liefst voorzien van twee goede XLR-microfooningangen.
- Liefst ingebouwde ND filters.
- Batterijen die het toch een aantal uren uitzingen en niet voortdurend moeten worden vervangen; soms kan het handig zijn om op netstroom te kunnen werken.
- Indien je het verder kan verwerken, opnemen in 4.2.2 kwaliteit voor goed ogende beelden.
- Afzonderlijke instellingen voor focus, zoom en diafragma.
- Bovenal wens ik een camera die toelaat om snel te werken en die haarscherpe, kleurrijke beelden aflevert zodat ik naderhand niet veel hoeft te corrigeren... Want achteraf corrigeren, betekent dat het origineel niet goed (genoeg) was.

Veel succes op je zoektocht!

Bron: vertaling van RedShark News

¹ Digital Single Reflex Lens of digitale spiegelreflex camera.

² Een gimbal is een geautomatiseerde stabiliserende camerahouder die je camera rechthoudt. Terwijl jij beweegt en draait, blijft de camera in een stabiele positie.

³ ENG, of Electronic News Gathering, camera's zijn per definitie videocamera's (in tegenstelling tot filmcamera's met pellicule), vooral ingezet voor nieuws (actualiteit) en documentaires. Meestal bestaan ze uit een cameraman en een geluidsman.

⁴ Prosumer is een samenvoeging van producer en consumer, een onderscheid dat steeds meer vervaagt.